

Người đang lún trong vũng lầy, muốn sống thì phải tìm cách thoát.

Muốn tăng triển vọng thì người này phải nhận diện những trở ngại, trở ngại, và cách giải quyết rồi liệu sức, năng lực mà từng bước thoát ra. Dân tộc Việt Nam muốn thoát khỏi nỗi hiềm nay cũng phải làm vậy.

Muốn sống là yếu tố tiên quyết. Thời quy tắc tâm lý thì người ta sẽ đứng hàng, an phận và buông xuôi trước khó khăn và thách thức. Đối với một dân tộc, quy tắc tâm lý chính là tinh thần bất khuất và ý chí thắng tiến. Chúng xuất phát từ niềm tin mãnh liệt rằng mình có khả năng xoay đổi thời vận, vượt qua những ngòi, và từng bước đi lên. Ngày xưa, Hội Nghị Diên Hồng được triệu tập chính là để thời bùng lên niềm tin của cả dân tộc trước hiểm họa bước thu hẹp. Niềm tin mãnh liệt này, cả Phan Chu Trinh gọi là dân khí. Dân tộc Việt Nam đang bước suy nhược trước trở ngại vận dân khí.

Sau nhiều năm bước thăng trầm, khó khăn và bước bết, người dân Việt Nam mất dần khả năng đứng kháng và trở dậy. Trong thời gian gần đây, bước đứng có sự đổi chiều -- ngày càng có nhiều tiếng nói khản khái và hành động khí phách trong nước. Tuy nhiên, nếu so với đổi mới dân tộc thì đó mới chỉ là những tiếng nói rời rạc và hành động lẻ tẻ. Suy nhược dân khí cũng như những không ít người Việt ngoài nước, khi gặp lúc "thay đổi vận nước" khó khăn, thì giúp đỡ

ngay khi nào thì hay ngay khi nay”. Chỉ khi nào tuy nhiên đã đa số người Việt trong và ngoài nước cùng tin tưởng vào khả năng đổi mới đất nước và tương lai chung của đất nước, lúc bấy giờ dân tộc Việt Nam mới có cơ hội thoát nạn.

“Chấn dân khí” – cũng dùng lại câu của Phan Chu Trinh – là một tiêu chí để nhận xét về giai đoạn hiện nay.

“Chấn dân khí” sẽ phải đi qua nhiều giai đoạn: bắt đầu và rồi hết, ý thức được và rồi quy tắc tâm báo và quy tắc của mình, và cuối cùng là quy tắc tâm xây dựng một xã hội tốt đẹp và gìn giữ giang sơn gấm vóc cho con cháu của mình về sau. Sự thay đổi này có thể xảy ra. Chúng ta hãy nhìn vào người dân Syria. Sau 40 năm hãi sợ trước bộ quy tắc, người dân Syria đã khước từ sự sợ hãi để đứng lên đòi nhân quyền và tự do. Quân đội nổi dậy, hàng ngàn người ngã gục, hàng ngàn người khác vẫn tiếp tục đứng lên.

Nhưng sự thay đổi khi đó từ đâu? Có nhiều cách và cũng đã có sự nhiều bài học trên thế giới trong lịch sử của nhân loại. Nhưng cách nào thì vẫn cùng một chân lý: nó khi đó từ một sự ít người chấp nhận gian nguy, hy sinh, thiệt thòi. Đó là đội ngũ tiên phong khi đứng lên thay đổi. Ông Tổng thống Vaclav Havel, một nhà sĩ tử đáng để sinh và tính tình như như và là người đã góp phần khi đó đứng lên cách mạng nhưng làm sụp đổ chế độ cộng sản Đông Âu và cộng Liên Xô, nói về đội ngũ tiên phong rằng: “Nhưng người ‘đội kháng’... nói hộ cho những người im lặng. Họ chấp nhận rủi ro để đem lại sự thay đổi khi những người khác không dám, hoặc không thể làm.” Và Ông đã lấy triết lý “tự do” để chấn dân khí, khi đó với chính mình: dù dẫu là sự khổ cực, hãy sống tự do như đang có tự do; dù xã hội chung quanh băng hoại, hãy cứ sống tự do như đang giữa một nền văn minh văn minh; dù xã hội đang bị hoại, hãy hành động tự do trong lòng một dân tộc bất khuất. Và triết lý này, khi đó từ một người, đã lan ra khắp xã hội.

Xây dựng đội ngũ tiên phong tài đức với đức bản lãnh và kinh nghiệm tập hợp và tổ chức quần chúng, đội ngũ bước tăng trưởng của dân tộc, là một tiêu chí để hai của giai đoạn hiện nay.

Trong hoàn cảnh Việt Nam, một nội dung chấn dân khí và xây dựng đội ngũ tiên phong sẽ phải đi phó với hai trọng tâm: một trong là chế độ tài nguyên dân nhu cầu để được thăng tiến và tự ngoài là chế độ bành trướng của Trung Quốc với một tiêu chí khu vực phía dân ta.

Đấy là trọng tâm trong và tự ngoài là một tiêu chí để ba của giai đoạn hiện nay.

Một nội dung của chúng ta, trong và ngoài nước, phải nhúng vào ba một tiêu chí trên cùng một lúc. Khi dân khí mạnh mẽ, khi đội ngũ tiên phong được tài và đức để huy động quần chúng, và trọng tâm giảm xuống thấp hơn so với nội dung của dân tộc và những trọng tâm tự ngoài, thì lúc bấy giờ vẫn phải đứng cho dân tộc Việt Nam tự do thoát.

Ts. Nguyễn Đình Thọ